

పశ్చమ కాండ - సప్తమ ప్రశ్నః

హరిః ఓమ్ ॥ యః । వై । అయథాదేవతమిత్యయథా-దేవతమ్ । అగ్నిమ్ ।
 చినుతే । ఏతి । దేవతాభ్యః । పుశ్యతే । పాపీయాన్ । భవతి । యః । యథాదేవతమిత్యయథా-
 దేవతమ్ । న । దేవతాభ్యః । ఏతి । పుశ్యతే । వసీయాన్ । భవతి । అగ్నియా । గాయత్రియా ।
 ప్రథమామ్ । చితిమ్ । అభీతి । మృశేత్ । త్రిష్టభా । ద్వితీయామ్ । జగత్యా । తృతీయామ్ ।
 అనుష్ఠభేత్యను-స్తభా । చతుర్థీమ్ । పఞ్చా । పఞ్చమీమ్ । యథాదేవతమిత్యయథా-
 దేవతమ్ । ఏవ । అగ్నిమ్ । చినుతే । న । దేవతాభ్యః । ఏతి । పుశ్యతే । వసీయాన్ । భవతి ।
 ఇదాయై । వై । ఏషా । విభక్తిరితివి-భక్తిః । పశవః । ఇదా । పశుభిరితిపశు-భిః । ఏనమ్ ॥౧॥
 చినుతే । యః । వై । ప్రజాపతయఇతిప్రజా-పతయే । ప్రతిప్రోచ్యేతిప్రతి-ప్రోచ్య । అగ్నిమ్ ।
 చినోతి । న । ఆర్తిమ్ । ఏతి । ఋచ్చతి । అశ్వే । అభీతః । తిష్ఠేతామ్ । కృష్ణః । ఉత్తరతఇత్యుత్-
 తరతః । శ్వేతః । దక్షిణః । తా । అలభ్యేత్యా-లభ్య । ఇష్టకాః । ఉపేతి । దధ్యాత్ । ఏతత్ ।
 వై । ప్రజాపతేరితిప్రజా-పతేః । రూపమ్ । ప్రాజాపత్యఇతిప్రాజా-పత్యః । అశ్వః । సాక్షాదితి
 స-అక్షాత్ । ఏవ । ప్రజాపతయఇతిప్రజా-పతయే । ప్రతిప్రోచ్యేతిప్రతి-ప్రోచ్య । అగ్నిమ్ ।
 చినోతి । న । ఆర్తిమ్ । ఏతి । ఋచ్చతి । ఏతత్ । వై । అహ్నః । రూపమ్ । యత్ । శ్వేతః ।
 అశ్వః । రాత్రియై । కృష్ణః । ఏతత్ । అహ్నః ॥౨॥ రూపమ్ । యత్ । ఇష్టకాః । రాత్రియై ।
 పురీషమ్ । ఇష్టకాః । ఉపధాస్యన్నిత్యుప-ధాస్యన్న్ । శ్వేతమ్ । అశ్వమ్ । అభీతి । మృశేత్ ।
 పురీషమ్ । ఉపధాస్యన్నిత్యుప-ధాస్యన్న్ । కృష్ణమ్ । అహోరాత్రాభ్యామిత్యహః-రాత్రాభ్యామ్ ।

ఏవ . ఏనమ్ . చినుతే . హిరణ్యప్రాత్రమితిహిరణ్య-ప్రాత్రమ్ . మదో . పూర్వమ్ . దధాతి .
మధ్యమ్ . అసాని . ఇతి . సౌర్యా . చిత్రవత్కేతీచిత్ర-వత్త్వా . అవేతి . రుక్మతే . చిత్రమ్ . ఏవ .
భవతి . మధ్యస్థినే . అశ్వమ్ . అవేతి . పూర్వయతి . అసౌ . వై . అదిత్య . ఇహ . ఏవ .
ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః . ప్రాజాపత్యంతప్రాజా-పత్య . అత్య . తమ్ . ఏవ . సాక్షాచీన-
అక్షాత్ . ఋధ్వీతి ॥౩॥ ఏనమేతదప్నోతి . పౌరత్యారిగంశర్చు ॥౧॥

త్వామ్ . అగ్ని . పుష్పభమ్ . చేతీతానమ్ . పునః . యువానమ్ . జనయన్ . ఉపాగా
మిత్వృప-అగామ్ ॥ అస్తూరి . నః . గార్హపత్యానీతిగార్హ-పత్యాని . సుప్త . తిగ్మ . నః .
బ్రహ్మణా . సమితి . శికార్థి ॥ పశవః . వై . ఏతే . యత్ . అప్తకా . చిత్వాప్త్యామితి
చిత్వామ్-చిత్వామ్ . ఋష్పభమ్ . ఉపేతి . దధాతి . మిథునమ్ . ఏవ . అస్య . తత్ . యత్తే .
కరోతి . ప్రజననాయేతిప్ర-జననాయ . తస్మాత్ . యూధేయూధంతియూధే-యూధే .
ఋష్పభః ॥ సంవత్సరస్యేతీసమ్-వత్సరస్య . ప్రతిమామితిప్రతి-మామ్ . యామ్ . త్వా .
రాత్రి . ఉపాసత్యృప-అసతే ॥ ప్రజామితిప్ర-జామ్ . సువీరామితిసు-వీరామ్ . కృత్వా
విశ్వమ్ . ఆయుః . వీతి . అశ్చవత్ ॥ ప్రాజాపత్యామితిప్రాజా-పత్యామ్ ॥౪॥ ఏతామ్ .
ఉపేతి . దధాతి . ఇయమ్ . వావ . ఏషా . ఏకాష్టకేత్యేక-అష్టకా . యత్ . ఏవ . ఏకాష్టకాయా
మిత్యేక-అష్టకాయామ్ . అన్నమ్ . క్రియతే . తత్ . ఏవ . ఏతయా . అవేతి . రున్ధే . ఏషా .
వై . ప్రజాపతేరితిప్రజా-పతేః . కామదుఘేతికామ-దుఘా . తయా . ఏవ . యజమానః .
అముష్మిన్ . లోకే . అగ్నిమ్ . దుహే . యేన . దేవాః . జ్యోతిషా . ఉర్వా . ఉదాయన్నిష్కృత్-
ఆయన్ . యేన . అదిత్యాః . వసవః . యేన . రుద్రాః ॥ యేన . అశ్వీరసః . మహిమానీమ్ .
అసతుః . తేన . ఏతు . యజమానః . స్వస్తి ॥ సువర్గాయేతీసుమ-గాయ . వై . ఏషా .

లోకాయ ॥ ౧౫ ॥ దీయతే । యత్ । అగ్నిః । యేన । దేవాః । జ్యోతిషా । తుర్వాః । ఉదాయన్మి
 త్యుక్-అయన్మి । ఇతి । ఉఖ్యమ్ । సమితి । ఇన్తే । ఇష్టతాః । ఏవ । ఏతాః । ఉపేతి । ధత్తే ।
 వానస్పత్యాః । సువర్ణస్యేతి సుమ-గన్య । లోకన్య । సమష్ట్యా ఇతి సమ్-అష్ట్యై । శతాయాదాయేతి
 శత-అయుధాయ । శతవీర్యాయేతి శత-వీర్యాయ । శతోతయ ఇతి శత-క్షాతయే । అభిమాతి
 పాపా ఇత్యభిమాతి-సాహ ॥ శతమ్ । యః । నః । శరదః । అజితాన్ । ఇష్టః । నేపత్ । అతీతి ।
 దురితానీతియః-ఇతాని । విశ్వ ॥ యే । చత్వారః । పథయా । దేవయానా ఇతి దేవ-యానా
 అస్తరా । ద్యావా పృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । వియన్తీతి వి-యన్త ॥ తేషామ్ । యః । అజ్ఞానిమ్
 అజీతిమ్ । అవహారిత్యా-వహాత్ । తస్మి । నః । దేవాః ॥ ౧౬ ॥ పరితి । ధత్త । ఇహ । సర్వ ॥
 గ్రీష్మః । హేమన్తః । ఉత । నః । వసన్తః । శరత్ । వర్షాః । సువితమ్ । నః । అస్తు ॥ తేషామ్ ।
 ఋతూనామ్ । శతశారదానామితి శత-శారదానామ్ । నివాత ఇతి ని-వాతే । ఏషామ్ ।
 అభయే । స్యామ ॥ ఇదువర్చురాయేతి దు-వర్చురాయ । పరివర్చురాయేతి పరి-వర్చురాయ ।
 సంవర్చురాయేతి సమ్-వర్చురాయ । కృణుత । బృహత్ । నమః ॥ తేషామ్ । వయమ్ । సుమతా
 వితిసు-మతౌ । యజ్ఞయానామ్ । జ్యోక్ । అజీతాః । అహతాః । స్యామ ॥ భద్రాత్ । నః ।
 శ్రేయః । సమితి । అనైష్ట । దేవాః । త్వయా । అవసేన । సమితి । అశీమహి । త్వా ॥ నః । నః ।
 మయో భూరితి మయః-భూః । పితౄ ఇతి ॥ ౧౭ ॥ ఏతి । విశస్వ । శమ్ । తోకాయ । తనువే ।
 స్యోనః ॥ అజ్యోనీః । ఏతాః । ఉపేతి । దధాతి । ఏతాః । వై । దేవతాః । అపరాజితా ఇత్యపరా-
 జితాః । తాః । ఏవ । ప్రేతి । విశతి । న । ఏవ । జీయతే । బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః ।
 వధన్తి । యత్ । అర్థమాసా ఇత్యర్థ-మాసాః । మాసాః । ఋతవః । సంవర్చుర ఇతి సమ్-
 వర్చురః । ఉపేతి । పరన్తి । అథ । కస్మాత్ । అన్యాభ్యః । దేవతోభ్యః । అగ్రయణమ్ । నిరితి ।

ఉత్పతే । ఇతి । ఏతాః । హి । తత్ । దేవతాః । ఉదజయన్తి త్యుత్-అజయన్తి । యత్ । ఋతుభ్య
ఇత్యుత్-భ్యః । నిర్వపేదితీనిః-వపేత్ । దేవతాభ్యః । సమదమితీస-మదేమ్ । దధాతి ।
అగ్రయణమ్ । నిరుష్యేతినిః-ఉష్య । ఏతాః । అహతీరిత్యా-హంతీః । జహోతి । అర్థమాసాన
త్యర్థ-మాసాన్ । ఏవ । మాసాన్ । ఋతూన్ । సంవత్సరమితీసమ్-వత్సరమ్ । వ్రీడాతి ।
స । దేవతాభ్యః । సమదమితీస-మదేమ్ । దధాతి । భద్రాత్ । సః । శ్రేయాః । సమితీ । అన్యైః ।
దేవాః । ఇతి । అహాహుతాద్యాయేతిహత-అద్యాయయజమానస్య । అపరాధావాయేత్యధా-
భావాయ ॥౧॥ ప్రాజాపత్యాం లోకాయదేవాపితోదధ్యాదాగ్రయణంపశ్యవిగోశతిశ్చ ॥౨॥

ఇన్ద్రస్య । వజ్రః । అసి । వాల్మీకి ఇతి వాల్మీ-ఘ్నః । తనూపావతీతనూ-పాః । సః ।
ప్రతిస్పృశతిప్రతి-స్పృశః ॥ యః । సః । పురస్తాత్ । దక్షిణతః । పశ్యాత్ । ఉత్తరతః త్యుత్-
తరతః । అఘాయురిత్యఘ-యుః । అభిదాసతీత్యభి-దాసతి । ఏతమ్ । సః । అశ్యానమ్ ।
ఋచ్చతు ॥ దేవాసురా ఇతి దేవ-అసురాః । సంయతా ఇతి సమ్-యతాః । ఆసన్తి । తే ।
అసురాః । దిగ్భ్య ఇతి దిక్-భ్యః । ఏతి । అబాధంత । తాన్ । దేవాః । ఇష్యా । చ । వజ్రేణ ।
చ । అపేతి । అనుదంత । యత్ । వజ్రీణః । ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి । ఇష్యా । చ । ఏవ ।
తత్ । వజ్రేణ । చ । యజమానః । భ్రాతృవ్యాన్ । అపేతి । నుదతే । దిక్షు । ఉపేతి ॥౧॥
దధాతి । దేవపురా ఇతి దేవ-పురాః । ఏవ । ఏతాః । తనూపానీరితీతనూ-పానీః । పవితీ ।
జహతే । అగ్నా విష్ణు ఇత్యగ్నా-విష్ణు । సజోషసేతీస-జోషసా । ఇమాః । వర్షస్తు । వాచ్ ।
గిరః ॥ ద్యుమైః । వాజేభిః । ఏతి । గతమ్ ॥ బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి ।
యత్ । స । దేవతాయై । జహ్వతి । అథ । కిన్తేవత్యేతికిమ్-దేవత్యా । వసోః । ధారా । ఇతి ।
అగ్నౌ । వసుః । తస్య । ఏషా । ధారా । విష్ణుః । వసుః । తస్య । ఏషా । ధారా । అగ్నేష్య

శృంగార-వైష్ణవాః యువాః । వసోః । ధారామః । జహోతిః । భాగధేయోనేతిభాగ-భేదేన ।
 ఏవ ఏవో । సమితీ । అర్చయతి । అథోఽతి । ఏతామ్ ॥౧౦॥ ఏవ । అహరిరిత్యా-హరిరితి
 తయతనవతీమిత్యాయతన-వతీమ్ । కర్తౌతి । యత్యాదుఃకర్తయత్-కాత్మః । ఏతాన్తి ।
 జహోతిః తత్ । ఏవ । అనేతి । రున్తే । రున్తూ । వై । ఏషు । యత్ । అగ్నిః । తస్య । ఏతేఽతి ।
 తనువో । ఘోరా । అన్యా । క్రివా । అన్యా । యత్ । క్షతరుద్రీయమితీకత-రుద్రీయోఽతి ।
 జహోతిః । యా । ఏవ । అన్య । ఘోరా । తనూ । తామ్ । తేన । క్షమయతి । యత్ । కేనో ।
 ధారామః । జహోతిః । యా । ఏవ । అన్య । క్రివా । తనూ । తామ్ । తేన । ప్రీత్యాతి । యా ।
 వై । వసోః । ధారాయై ॥౧౧॥ ప్రతిష్ఠామితీప్రతి-స్థామ్ । వేద । ప్రతీతి । ఏవ । రిభ్యః ।
 యత్ । అజ్యమ్ । ఉచ్చిష్టేతేష్యత్-తేష్యత్ । తస్మిన్నే । బ్రహ్మోదనమితీబ్రహ్మ-ఉదనమ్ ।
 పచేత్ । తమ్ । బ్రాహ్మణాః । చత్వారః । ప్రేతి । అశ్తీయుః । ఏషు । వై । అగ్నిః । వైశ్వానరః ।
 యత్ । బ్రాహ్మణాః । ఏషా । ఖలు । వై । అగ్నేః । ప్రియా । తనూ । యత్ । వైశ్వానరః ।
 ప్రియాయామ్ । ఏవ । ఏనామ్ । తనువామ్ । ప్రతీతి । స్తావయతి । చత్రాః । రేనూ ।
 దర్శ్యాత్ । తాభిః । ఏవ । యజమానః । అముష్మిన్నే । లోకే । అగ్నిమ్ । దుహీ ॥౧౨॥

॥ ఉపైతాంధారాయైపట్నత్వారిగోశచ ॥౩॥

చిత్తిమ్ । జహోమి । మనసా । పుతేన । ఇతి । అపా । అదోభ్యా । వై । నామ్ ।
 ఏషా । అహరిరిత్యా-హరితిః । వైశ్వకర్మణీవైశ్వ-కర్మణీ । న । ఏనమ్ । రిక్తానమ్ ।
 భ్రాతృష్టా । ద్రభ్యేతి । అథోఽతి । దేవతాః । ఏవ । అనేతి । రున్తే । అగ్నే । తమ్ । అద్య । ఇతి ।
 పక్ష్యా । జహోతిః । పక్ష్యా । అహరిత్యా-హరిత్యా । యజ్ఞముఖమితీయజ్ఞ-ముఖమ్ ।
 ఏతి । రభ్యేతి । సప్త । తే । అగ్నే । సమిధఃకేనమ్-ఇథా । సప్త । ఉచ్ఛా । ఇతి । అపా ।

చాత్రాః పవతీ దుష్టాః అగ్నిః దేవతాః అపతీ అత్రామత్ భాగదేయమితీభాగ-
 ధేయమ్ ॥౧౩॥ ఇచ్చమానుః తస్మై పితత్ భాగదేయమితీభాగ-ధేయమ్ ప్రేతః
 అయచ్చన్తే పితత్ వై అగ్నిః అగ్నిహోత్రమిత్యగ్ని-హోత్రమ్ పితరహి ఐదు వై
 ఏషః జాతః యరహి సర్వే ర్నితః జాతాయ పవ అస్మై అస్మిన్ అపతీ
 దధాతి సు పవన్తే ప్రేతః ప్రేతాతి వసీయాన్ భవతి బ్రహ్మవాదినః ఇతి బ్రహ్మ-
 వాదినః వదన్తి యత్ ఏషః గారహిపత్యఇతి గారహి-పత్య ర్దీయతే అథ క్ష
 అస్య అపావనీయఇత్యో-పావనీయః ఇతి అసో అదిత్యః ఇతి బ్రాయాత్ ఏతస్మిన్
 హి సర్వాభ్యః దేవతాభ్యః అహ్వాతి ॥౧౪॥ యః పవమ్ విద్వాన్ అగ్నిమ్ రిన్తుతే
 సాక్షాదితీస-అక్షాత్ పవ దేవతాః ఋధ్వతి అగ్నే యశస్విన్తే యశసా ఇమమ్
 అర్చయ ఇన్ద్రావతీమితీప్ర-వతీమ్ అపచితీమిత్యప-చితీమ్ ఇహ ఏతీ వహ ॥
 అయమ్ మూర్ధా పరమేష్ఠీ సువర్చాఇతి సు-వర్చాః సమానానామ్ ఉత్తమశ్లోకఇత్యు-
 త్తమ-శ్లోకః అస్తు ॥భద్రమ్ పశ్యన్తః ఉపేతీ సేదుః అగ్రే తపః దీక్షామ్ ఋషయః
 సువర్చిద్రఇతి సువ-విదః ॥ తతః క్షత్రమ్ ఇలమ్ ఓజః చ జాతమ్ తత్ అస్మై
 దేవాః అభి సమితీ నమస్తు ॥ ధాతా విధాతేతి వి-ధాతా పరమా ॥౧౫॥ ఉత
 సన్ధగితీసమ్-దృక్ ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః పరమేష్ఠీ విరాతేతి వి-రాజా ॥ సోమః
 ఛన్దాగేంసి నివిద్రఇతి ని-విదః మే అహుః పితస్మై రాష్ట్రమ్ అభి సమితీ నమామ ॥
 అభ్యావర్తర్హమిత్యభి-అవర్తర్హమ్ ఉపేతీ మా ఏతీ ఇత సాకమ్ అయమ్ శాస్తా
 అధిపతిరిత్యధి-పతిః వః అస్తు ॥ అస్య విజ్ఞానమితీ వి-జ్ఞానమ్ అను సమితీ
 రభధ్ధమ్ ఇమమ్ పశ్చాత్ అన్యితీ జీవాథ సర్వే ॥ రాష్ట్రభృతఇతి రాష్ట్ర-భృతః ఏతాః

ఉపేతి | దధాతి | ఏషా | వై | అగ్నేః | రితిః | రాష్ట్రభృదితి రాష్ట్ర-భృత్ | తయా | ఏవ | అస్మిన్నై |
రాష్ట్రమ్ | దధాతి | రాష్ట్రమ్ | ఏవ | భవతి | న | అస్మాక్ | రాష్ట్రమ్ | భ్రగ్గంశతే || ౧౬ ||

|| భాగధేయశ్చాపాతిపరమా రాష్ట్రందదాతిసప్తవ || ౧౭ ||

యథా | వై | పుత్రః | జాతః | మ్రియతే | ఏవమ్ | వై | ఏషః | మ్రియతే | యస్య |
అగ్నేః | ఉష్ణః | ఉద్వాయతీత్యుత్-వాయతి | యత్ | నిర్మస్త్వమితిని-మస్త్వమ్ | కుర్యాత్ |
వీతి | చిన్తాత్ | త్రాతృవ్యమ్ | అస్మై | జనయేత్ | నః | ఏవ | పునః | పరీధ్యజతిపరి-ఇధ్య |
స్వాత్ | ఏవ | ఏనమ్ | యానేః | జనయతి | న | అస్మై | త్రాతృవ్యమ్ | జనయతి | తమః |
వై | ఏతమ్ | గృహ్యతి | యస్య | అగ్నేః | ఉష్ణః | ఉద్వాయతీత్యుత్-వాయతి | మృత్యుః |
తమః | కృష్టమ్ | వాసః | కృష్టా | ధేనుః | దక్షిణా | తమసా || ౧౮ || ఏవ | తమః | మృత్యుమ్ |
ఉపేతి | హతే | హిరణ్యమ్ | దధాతి | జ్యోతిః | వై | హిరణ్యమ్ | జ్యోతిషా | ఏవ | తమః |
ఉపేతి | హతే | అథోజతి | తేజః | వై | హిరణ్యమ్ | తేజః | ఏవ | అత్మన్నై | ధర్తే | సువః | న |
ఘర్మః | స్వాహా | సువః | న | అర్మః | స్వాహా | సువః | న | కుక్రః | స్వాహా | సువః | న |
జ్యోతిః | స్వాహా | సువః | న | సూర్యః | స్వాహా | అర్మః | వై | ఏషః | యత్ | అగ్నిః | అసౌ |
అదిత్యః || ౧౯ || అశ్వమేధత్యుత్-మేధః | యత్ | ఏతాః | ఆహుతీరిత్యా-హుతిః | జుహోతి |
అర్హాశ్వమేధయోరిత్యర్మ-అశ్వమేధయోః | ఏవ | జ్యోతిగ్ంషి | సమితి | దధాతి | ఏషః |
హ | కు | వై | అర్హాశ్వమేధీత్యర్మ-అశ్వమేధీ | యస్య | ఏతత్ | అగ్నై | క్రియతే | ఆవః |
వై | ఇదమ్ | అగ్నే | సులిలమ్ | అసీత్ | నః | ఏతామ్ | ప్రజాపతిరితిప్రజా-వతిః | ప్రథమామ్ |
దితీమ్ | అపశ్యత్ | తామ్ | ఉపేతి | అధర్త | తత్ | ఇయమ్ | అధర్త | తమ్ | విశ్వకర్మేతివిశ్వ-
కర్మా | అబ్రవీత్ | ఉపేతి | త్వా | ఏతి | అయాని | ఇతి | న | ఇహ | లోకః | అస్మి | ఇతి || ౨౦ ||

అబ్రవీత్ సః ఏవామ్ దృఢీయామ్ చితిమ్ అపశ్యత్ తామ్ ఉపేతి అధత్త తత్
 అన్తర్దమ్ అధవత్ సః యజ్ఞః ప్రజాపతిమితీప్రజా-పతిమ్ అబ్రవీత్ ఉపేతి త్వా
 ఏతి అయాని ఇతి న ఇహ లోకః అస్తి ఇతి అబ్రవీత్ సః విశ్వకర్మాణమితీవిశ్వ-
 కర్మాణమ్ అబ్రవీత్ ఉపేతి త్వా ఏతి అయాని ఇతి కేన మా ఉపైష్యసీత్యుప-
 ఐష్యసి ఇతి దిశ్యామి ఇతి అబ్రవీత్ తమ్ దిశ్యామి ఉపైదిత్యుప-ఐత్ తా ఉపేతి
 అధత్త తా దిశః ॥౨౦॥ అధవన్తి సః పరమేష్ఠి ప్రజాపతిమితీప్రజా-పతిమ్ అబ్రవీత్
 ఉపేతి త్వా ఏతి అయాని ఇతి న ఇహ లోకః అస్తి ఇతి అబ్రవీత్ సః విశ్వకర్మా
 ణమితీవిశ్వ-కర్మాణమ్ చ యజ్ఞమ్ చ అబ్రవీత్ ఉపేతి వామ్ ఏతి అయాని ఇతి
 న ఇహ లోకః అస్తి ఇతి అబ్రూతామ్ సః ఏతామ్ తృఢీయామ్ చితిమ్ అపశ్యత్
 తామ్ ఉపేతి అధత్త తత్ అసౌ అధవత్ సః ఆదిత్యః ప్రజాపతిమితీప్రజా-పతిమ్
 అబ్రవీత్ ఉపేతి త్వా ॥౨౧॥ ఏతి అయాని ఇతి న ఇహ లోకః అస్తి ఇతి
 అబ్రవీత్ సః విశ్వకర్మాణమితీవిశ్వ-కర్మాణమ్ చ యజ్ఞమ్ చ అబ్రవీత్ ఉపేతి
 వామ్ ఏతి అయాని ఇతి న ఇహ లోకః అస్తి ఇతి అబ్రూతామ్ సః పరమేష్ఠిమ్
 అబ్రవీత్ ఉపేతి త్వా ఏతి అయాని ఇతి కేన మా ఉపైష్యసీత్యుప-ఐష్యసి ఇతి
 లోకమ్మణయేతిలోకమ్-పుణయా ఇతి అబ్రవీత్ తమ్ లోకమ్మణయేతిలోకమ్-
 పుణయా ఉపైదిత్యుప-ఐత్ తస్మాత్ అయాతయామ్నీత్యయాత-యామ్నీ లోకమ్మణే
 తీలోకమ్-పుణా అయాతయామీత్యయాత-యామా హి అసౌ ॥౨౨॥ ఆదిత్యః తాన్
 ఋషీయః అబ్రూవన్తి ఉపేతి మా ఏతి అయామ్ ఇతి కేన సః ఉపైష్యసీత్యుప-
 ఐష్యసి ఇతి భూమా ఇతి అబ్రూవన్తి తాన్ త్వస్మామ్ చితిశ్చామితీచితి-శ్చామి

ఉపాధ్యక్షుడు-అయ్యో నా ! పంపించివేయవలసింది-దీనిని ! నమితి ! ఇంద్రుడు ! యా !
 పివమి ! పిర్వాన్ ! అగ్నిమ్ ! దిన్వతీ ! ధూయాన్ ! పిత ! భవతి ! అభీతీ ! ఇమాన్ !
 లోకాన్ ! అయతీ ! వియ ! పిసమ్ ! రేవా ! అభోతీ ! పితానామ్ ! పిత ! దీవతానామ్ !
 సాయామి ! గృప్తతి || ౨౩ || తమసా ౨ ౨ దివోగ్నితదితాదిత్యప్రతాపతిమప్రదీయత
 త్వా ౨ సాపంపంచత్వారిగంశ్చ || ౨౪ ||

వయా ! వై ! అగ్ని ! యత్ ! అగ్నిదిదిత్వ-దిత్ ! పక్షిణ ! అశ్వీయాత్ ! తమ్ !
 పిత ! అగ్నిమ్ ! అర్ధాత్ ! అర్దిమ్ ! పిత ! ఋచ్చీత్ ! సంపథ్యరమితనమ్-పథ్యరమ్ !
 ప్రతమ్ ! దర్దిత్ ! సంపథ్యరమితనమ్-పథ్యరమ్ ! పా ! ప్రతమ్ ! న ! అతీత ! పుతూ ! వై !
 పియ ! యత్ ! అగ్ని ! పావన్ ! ఇయ ! వై ! తమ్ ! పుతూ ! యా ! పిసమ్ ! పురస్తాత్ !
 ప్రత్యుమ్ ! ఉపచరతీత్యుప-చరతి ! తస్మాత్ ! ప్రత్యాత్ ! ప్రాజ్ ! ఉపచర్యత్యుప-చరత్య !
 అత్యుత ! అహిగంసాయై ! తేజ ! అసి ! తేజ ! మే ! యచ్చ ! పృథివీమ్ ! యచ్చ ! ౨౫ ||
 పృథివ్యై ! మా ! ప్రాహి ! జ్యోతిః ! అసి ! జ్యోతిః ! మే ! యచ్చ ! అస్తరిక్షమ్ ! యచ్చ ! అస్తరిజ్జాత్ !
 మా ! ప్రాహి ! సువ ! అసి ! సువ ! మే ! యచ్చ ! దివమ్ ! యచ్చ ! దివ ! మా ! ప్రాహి !
 అహి ! అహి ! పితాభిః ! వై ! ఇమే ! లోకా ! విద్యత్యామివి-ధృతా ! యత్ ! పితా ! ఉపదధాతీ
 త్యుప-దధాతి ! పిపామ్ ! లోకానామ్ ! విద్యత్యామివి-ధృత్యై ! స్వయమాత్మజ్ఞామి
 స్వయమ్-అత్మజ్ఞా ! ఉపదధాయేత్యుప-దధాయ ! హిరణ్యస్థితామిహిరణ్య-ఇష్టతా ! ఉపేతీ
 దధాతి ! ఇమే ! వై ! లోకా ! స్వయమాత్మజ్ఞామిస్వయమ్-అత్మజ్ఞా ! జ్యోతిః ! హిరణ్యమ్
 యత్ ! స్వయమాత్మజ్ఞామిస్వయమ్-అత్మజ్ఞా ! ఉపదధాయేత్యుప-దధాయ || ౨౬ || హిరణ్యస్థితా
 అహిహిరణ్య-ఇష్టతా ! ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి ! ఇమాన్ ! పిత ! పితాభిః ! లోకాన్ !

అపరపరాజ్యపర-పరా : పరపమ్ । అహారాత్రాచీత్యహా-రాత్రాచీ । ఇహా । ఏహ ।
 వై । అగ్ని । ఋతుస్యాజ్యతు-స్యా । యః । ఏవమ్ । వేద । ఋతుర్ఋతురిత్యతు-
 ఋతుః । అస్మై । కల్పమానః । ఏతి । ప్రతీతీ । ఏవ । తిష్ఠతి । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః ।
 వై । ఏతమ్ । క్షిప్యేకామితిక్షిప్యే-కామః । నీతి । అధత్త । తతః । వై । నః । క్షిప్యేమ్ ।
 అగచ్ఛత్ । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । అగ్నిమ్ । రిసుతే । క్షిప్యేమ్ । ఏవ । గచ్ఛతి ॥ ౨౯ ॥
 పృథివీయచ్చయథ్యయమాత్మజ్ఞాతపరాయదేహ్యరాగ్నిశ్చమతీతీతరూపః ।
 యత్ । అకూతాదిత్యా-కూతాత్ । సమసుస్రాదితీసమ్-అసుస్రాత్ । హృదః । వా ।
 మనసః । వా । సమృతమితిసమ్-భృతమ్ । చక్షుషః । వా ॥ తమ్ । అసు । ప్రేతి । ఇహి ।
 సుశ్చతస్యేతిసు-శ్చతస్య । లోకమ్ । యత్ర । ఋషయః । ప్రథమజాతిప్రథమ-జాః । యే ।
 పురాణాః ॥ ఏతమ్ । సర్వస్థితీసధ-స్థ । పరీతి । తే । దదామి । యమ్ । ఆవహాదిత్యా-పహాత్ ।
 తేవధిమితీతేవ-ధిమ్ । జాతవేదాతిజాత-వేదాః ॥ అన్వాగ్దేత్యను-అగచ్ఛా । యజ్ఞపతిరితి
 యజ్ఞ-పతిః । నః । అత్ర । తమ్ । స్మృ । జానీత । పరమ్ । వ్యోమన్నితివి-ఓమన్ ॥ జానీతాత్
 ఏసమ్ । పరమ్ । వ్యోమన్నితివి-ఓమన్ ॥ దేవాః । సర్వస్థాతిసధ-స్థాః । విద । రూపమ్ ।
 అస్య ॥ యత్ । అగచ్ఛాదిత్యా-గచ్ఛాత్ ॥ ౩౦ ॥ పథిభిరితిపథి-భిః । దేవయానైరితిదేవ-
 యానైః । ఇష్టాహరేతిష్టా-హరే । కృణుతాత్ । ఆవిః । అస్మై ॥ సమ్ । ప్రేతి । చ్చవర్చమ్
 అస్వితీ । సమ్ । ప్రేతి । యాత । అగ్నే । వధః । దేవయానానితిదేవ-యానాన్ । కృణుర్వమ్ ॥
 అస్మిన్ ॥ సర్వస్థాతిసధ-స్థే । అధీతి । ఉత్తరస్త్రిన్నిత్యుత్-తరస్త్రిన్ ॥ విశ్వే । దేవాః ।
 యజమానః । ద । నీదత ॥ ప్రస్తరణేతిప్ర-స్తరేడి । పరిధినేతిపరి-ధినా । మ్రుచా । వేద్యా ।
 ద । అర్చిహిహ ॥ ఋచా । ఇమమ్ । యజ్ఞమ్ । నః । వహా । సుమః । దేవేమ్ । గృవే ॥

యత్ ఇష్టమ్ యత్ పరారాసమితివరా-రాసమ్ యత్ దత్తమ్ యా దత్త దక్షిణా
 తత్ ॥౩౦॥ అగ్నిః నైశ్చక్తర్మణాభివైశ్చ-క్తర్మణా సుహా దేవేషు సా దధత్ ॥ యేన
 సహస్రమ్ వహసి యేన అగ్ని సర్వవేదసమితిసర్వ-వేదసమ్ ॥ తేన ఇమమ్ యజ్ఞమ్
 సా వహ సుహా దేవేషు గస్తవే ॥ యేన అగ్ని దక్షిణా యుక్తా యజ్ఞమ్ వహన్తి
 ఋత్విజా ॥ తేన ఇమమ్ యజ్ఞమ్ సా వహ సుహా దేవేషు గస్తవే ॥ యేన అగ్ని
 సుకృతః సు-కృతః పథా మధో ధారాః వ్యాసకురితివి-అస్తకుః ॥ తేన ఇమమ్
 యజ్ఞమ్ సా వహ సుహా దేవేషు గస్తవే ॥ యత్ర ధారాః అనపితాభ్యస-
 యతా మధో ఘృతస్య చ యా ॥ తత్ అగ్నిః నైశ్చక్తర్మణాభివైశ్చ-క్తర్మణా సుహా
 దేవేషు సా దధత్ ॥౩౧॥

॥ అగర్వాత్తద్వ్యానకుస్తేనేమంయజ్ఞంసోవహసువర్తేషుగస్తవేచతుర్థశచ ॥౩౨॥

యాః తే అగ్ని సమిధః సమ్-ఇధః యాని ధామ యా జిహ్వ జాతవేద
 ఐతిజాత-వేదః యాః అర్చిః ॥ యే తే అగ్ని మేదయా యే ఇస్యవః తేభిః అశ్వానమ్
 చినుహ ప్రజానన్నితిప్ర-జానన్ ॥ ఉభున్నయజ్ఞః ఉభున్న-యజ్ఞః వై ఏష యత్
 అగ్నిః కిమ్ వా అహ ఏతస్య క్రియతే కిమ్ వా న యత్ వై అధ్వరూ
 అగ్నే చిన్వన్ అస్తరేతీత్యస్త-ఏతి ఆత్మనః వై తత్ అన్తః ఏతి యాః తే అగ్నే
 సమిధః సమ్-ఇధః యాని ॥౩౩॥ ధామ ఇతి అహ ఏషా వై అగ్నేః స్వయచ్ఛ్రీతి
 రితిస్వయమ్-చితిః అగ్నిః ఏవ తత్ అగ్నిమ్ చిన్తోతి న అధ్వరూ ఆత్మనః
 అన్తః ఏతి చతస్రః ఆశాః ప్రేతి చరన్తు అగ్నయః ఇమమ్ సా యజ్ఞమ్
 సయతు ప్రజానన్నితిప్ర-జానన్ ॥ ఘృతమ్ పిన్వన్ అఋరమ్ సువీర్ణమితి-
 సువీర్ణమితి

పీఠం బ్రహ్మః సుమిదితమమ్-అత్తః భవతి । అపానీయామిత్యా-హానీయాన్తి । సుప్తగృహీత
 మమ-గాయః । నై । ఏమః । లోకాయః । ఉపేతః శ్రియశ్చ । యత్ శూర్యః యతః । అహః ।
 గ్రేతః । చరన్తు । అగ్నియః । అత్తః । అహః ॥ ౧౧౭ ॥ దిశః ఏవ ఏతత్ గ్రేతః శాశ్వత్ శ్రవణమ్ ।
 నః । యజ్ఞమ్ । సయన్తు । ప్రజానన్వితఫ-జానన్తి । అత్తః । అహః । సుప్తగృహీతమమ-గయః ।
 లోకస్య । అపిదీత్యామిత్యని-చీన్తి । బ్రహ్మః సుమిదితమమ్-అత్తః భవతి । అపానీయామిత్యా-
 హానీనామ్ । అత్తః । అహః । బ్రహ్మణా । నై । ద్రివా । సుప్తగృహీతమమ-గయః । లోకమ్ ।
 అయన్తి । యత్ । బ్రహ్మద్వైత్యైర్బ్రహ్మశ్చ-చత్వా । ఉపదానీత్యు-దానీ । బ్రహ్మణా ।
 ఏవ । తత్ । యజమానః । సుప్తగృహీతమమ-గయః । లోకమ్ । ఏత్తి । ప్రజానన్వితఫ-
 జానః । నై । ఏమః । యత్ । అగ్నిః । తస్య । ప్రజానీఫ-జా । ఏతత్ । దానీయః । దానమ్ ।
 సర్వాన్ । వర్షాన్ । ఇష్టకానామ్ । కుర్వాత్ । యాపేతః ఏవ । ప్రజానీఫ-జామ్ । ఏతన్తి ।
 చన్దాగేన్తి । అవేతః । రున్తే । అలోకః । ప్రజానీఫ-జార్థః । ఏవ । ఏతన్తి । ఏకద్రూత
 పశు-భ్యః । చన్దోభ్యైర్చన్దః-భ్యః । అవరుద్యేత్కమ-దుద్య । రిన్తుశ్చ ॥ ౧౧౮ ॥ యాన్త్యర్థమ్
 ఇత్యాహేష్టకానాగ్నిం దోదశచ ॥ ౧౧ ॥

మయి । గృహ్యమి । అగ్నే । అగ్నిమ్ । రాయః । లోపాయః । సుప్తజాస్వామీతమ
 ప్రజా-త్వాయః । సుపీర్యాయేతమ-వీర్యాయ ॥ మయి । ప్రజానీఫ-జామ్ । మయి ।
 వర్షః । ద్రుధామి । అరిష్టాః । స్తామ । తమవా సుపీర్యాయేతమ-వీర్యా ॥ యః । నై । అగ్నిః ।
 పితరుః । హృద్విశేహృత్-మ । అన్తః । అమర్త్య । మర్వాన్ । అపిదీత్యా-చీనేత ॥ తమ్ ।
 అత్యన్తి । పరీతః । గృహ్యమహి । వయమ్ । మా । మా । అస్మాన్ । అవదానీత్యు-దాయః ।
 పరీతః । గాత్ ॥ యత్ । అధ్వరుణః । అత్యన్తి । అగ్నిమ్ । అగ్నేహిత్యా । అగ్నిమ్ । రిన్తుయాత్ ।

యః । అస్య । స్వ । అగ్ని । కమి । అపి ॥ ౩౫ ॥ యః పూజాయః । ద్విస్వయాశ్చ । అగ్నిమ్ ।
 ఖలు । వై । పశవః । అసు । ఉపితి । త్రిష్వప్యై । అపశవోమపశవశ్చ-త్రామతా । అస్మాశ్చ ।
 పశవః । స్వభా । యయః । గ్విష్వప్యై । అగ్ని । అగ్నిమ్ । యః । అపశా । అత్కన్యై । ఏవ । స్వమ్ ।
 అగ్నిమ్ । ద్వాదాశ్చ । న । అస్మాశ్చ । పశవః । అపితి । త్రామగ్ని । బ్రహ్మనాదిసమభివ్యా-
 వాదిసా । చదన్తి । యశ్చ । మృశ్చ । శ్చ । అపితి । శ్చ । అగ్ని । అభాద్యమ్ । అశ్చ । తస్మాశ్చ । మృశా ।
 చ । అద్వివిత్క-భిః । శ్చ । అగ్ని । ద్వియశ్చ । యః । యశ్చ । అద్వివిత్క-భిః । సంయోగే
 సమ-యోగే ॥ ౩౬ ॥ అపితి । వై । సర్వా । భేదతా । భేదతాభిః । ఏవ । ఏవన్తి । సమితి ।
 స్వజతి । యశ్చ । మృశా । ద్విసోతి । అయమ్ । వై । అగ్ని । వైశావరూ । అగ్నిశ్చ । ఏవ । తశ్చ ।
 అగ్నిమ్ । ద్విసోతి । బ్రహ్మనాదిసమభివ్యా-తాదిసా । చదన్తి । యశ్చ । మృశా । చ । అద్వివిత్క-
 భిః । శ్చ । అగ్ని । ద్వియశ్చ । అశ్చ । తస్మాశ్చ । అగ్ని । ఉద్యతై । యః । యశ్చ । ధన్వోద్వివిత్క-
 భిః । ద్విసోతి । అగ్నియః । వై । సర్వా । తస్మాశ్చ । అగ్ని । ఉద్యతై । అభోయః । ఇయమ్ ।
 వై । అగ్ని । వైశావరూ । యశ్చ ॥ ౩౭ ॥ మృశా । ద్విసోతి । తస్మాశ్చ । అగ్ని । ఉద్యతై ।
 హిరణ్యస్థకాపిహిరణ్య-వృక్షా । ఉపితి । ద్వాశ్చ । త్కృతః । వై । హిరణ్యమ్ । త్కృతః ।
 ఏవ । అస్మాన్యై । ద్వాశ్చ । అభోయః । తేజః । వై । హిరణ్యమ్ । తేజః । ఏవ । అత్కన్యై । ధత్తై ।
 యః । వై । అగ్నిమ్ । సర్వతోముఖమితిసర్వకు-ముఖమ్ । ద్వియశ్చ । సర్వా । ప్రజాన్యైఃప్ర-
 జాసు । అస్మిమ్ । అత్తి । సర్వా । దిశః । అపితి । అయతి । గాయత్రీమ్ । పురస్తాత్ । ఉపితి ।
 ద్వాశ్చ । త్రిష్వప్యై । ద్వియశ్చ । అపితి । ప్రజాన్యై । అనుష్టుభమిత్వము-స్తుభమ్ । ఉత్తరత
 పశ్యత్-తరతః । పశ్యమ్ । మధ్యే । ఏవత । వై । అగ్ని । సర్వతోముఖమితిసర్వకు-ముఖా ।
 తమి । యః । ఏవమ్ । పిద్యాన్యై । ద్వియశ్చ । సర్వా । ప్రజాన్యైఃప్ర-జాసు । అస్మిమ్ । అత్తి ।

నస్యః । విశేః । అవీతః । అమృతః । అభోఇతః । ద్వితి । ఏవ । దిశమ్ । ప్రేతః । ప్రయత్తి । తస్మాత్ ।
 ద్వితి । విత్ । ప్రోతద్విధ-ఉత్తా ॥౨౯॥

॥ అనీషంయోతీవైశ్వానరోయదేషవైపశ్చవిగంశతిశ్చ॥౩౦॥

ప్రాణాపిరితప్రాణా-పిరితః । అగ్నిమ్ । అస్యజితః । సః । తస్మాత్ । స్పృష్టః । ప్రాజ్ ।
 ప్రేతః । అద్రవతః । తస్మై । తస్మైమ్ । ప్రేతీతః । అస్యత్ । సః । దక్షిణా । ఏతః । అవర్తతః ।
 తస్మై । స్పృష్టమ్ । ప్రేతీతః । అస్యత్ । సః । ప్రశ్నతః । ఏతః । అవర్తతః । తస్మై । ఋషభమ్ ।
 ప్రేతీతః । అస్యత్ । సః । ఉదత్తః । ఏతః । అవర్తతః । తస్మై । ఋషమ్ । ప్రేతీతః । అస్యత్ । సః ।
 ఉర్జుః । అద్రవతః । తస్మై । పిరుషమ్ । ప్రేతీతః । అస్యత్ । యత్ । పశుశీర్షాచీతీపశు-
 శీర్షాచీ । ఉపద్రాతీత్యుప-ద్రాతి । సర్వతః । ఏవ । ఏనమ్ ॥౪౦॥ అవరుద్యేత్యవ-
 రుద్య । ద్రుతే । ఏతాః । వై । ప్రాణభృతజితప్రాణ-భృతః । చక్షుష్మతః । ఇష్టకాః । యత్ ।
 పశుశీర్షాచీతీపశు-శీర్షాచీ । యత్ । పశుశీర్షాచీతీపశు-శీర్షాచీ । ఉపద్రాతీత్యు-
 ప-ద్రాతి । తాభిః । ఏవ । యజమానః । అముష్మిన్న । లోకః । ప్రేతః । అనితి । అభోఇతః ।
 తాభిః । ఏవ । అస్మై । ఇమే । లోకాః । ప్రేతః । భాన్తి । మృదా । అభిలిప్యేత్యభి-లిప్య । ఉపేతః ।
 ద్రాతి । మేధ్యత్వాయేతీమేధ్య-త్వాయ । పశుః । వై । ఏషః । యత్ । అగ్నిః । అన్నమ్ ।
 పశుః । ఏషః । భయ । వై । అగ్నిః । యత్ । పశుశీర్షాచీతీపశు-శీర్షాచీ । యమ్ । కామయేతః
 కనీయః । అస్య । అన్నమ్ ॥౪౧॥ స్వాత్ । ఇతి । సన్తరామితిసమ్-తరామ్ । తస్య । పశుశీర్షా-
 చీతీపశు-శీర్షాచీ । ఉపేతః । ద్రాతీ । కనీయః । ఏవ । అస్య । అన్నమ్ । భవతి । యమ్ ।
 కామయేతః । సమావత్ । అస్య । అన్నమ్ । స్వాత్ । ఇతి । మధ్యతః । తస్య । ఉపేతః ।
 ద్రాతీ । సమావత్ । ఏవ । అస్య । అన్నమ్ । భవతి । యమ్ । కామయేతః । భూయః ।

అస్య । అస్మైమ్ । స్వాత్ । ఇతి । అన్తేషు । తస్య । వ్యూహాహ్వాతీవి-ఉదాహ్వా । ఉపేతి । దర్శ్యాన్
అన్తతః । ఏవ । అస్మై । అస్మైమ్ । అవేతి । రున్తే । భూయః । అస్య । అస్మైమ్ । భవతి ॥౪౨॥
ఏనమస్యాన్తంభూయోస్యాన్తంభవతి ॥౪౩॥

స్తేగాన్ । దగ్గంప్రేభ్యామ్ । ముణ్డాకాన్ । జమ్మేభిః । అదకామ్ । భాదేన । ఉష్ఠేమ్ ।
సగ్గంస్తూచేనేతీసమ్-స్తూచేన । అరణ్యమ్ । జామ్బీరేన । మృదేమ్ । లర్వేభిః । శర్భాభిః ।
అవకామ్ । అవకాభిః । శర్భరామ్ । ఉభాదేనేత్యుత్-సాదేన । ఉహ్వామ్ । అప్రత్యక్షేత్యుత్-
క్రన్తేన । తాటుమ్ । సరస్వతీమ్ । ఉహ్వాగ్రేదేతిఉహ్వా-అగ్రేద ॥౪౪॥

॥ స్తేగాన్తావిగ్గంశతిః ॥౪౫॥

వాజమ్ । హసేభ్యామితిహస-భ్యామ్ । అపః । అస్యేన । ఆదిత్యాన్ । శృకుభిరితి
శృకు-భిః । ఉపయామమిత్త్యుప-యామమ్ । అధరేద । ఓష్ఠేన । సత్ । ఉత్తరేదేత్యుత్-
తరేద । అన్తరేద । అనూకాశమిత్త్యను-కాశమ్ । ప్రకాశేనేతిప్ర-కాశేన । బాహ్వామ్ । స్తనయ
త్నుమ్ । నిర్వాధేనేతినిః-బాధేన । సూర్యాగ్నిఇతిసూర్య-అగ్ని । చక్షుర్భ్యామితిచక్షుః-భ్యామ్
విద్యుతావితివి-ద్యుతో । కనానకాభ్యామ్ । అశనిమ్ । మన్తిమ్మేద । బలిమ్ । మజ్జభిరితిమజ్జ-
భిః ॥౪౬॥ వాజమృజ్జవిగ్గంశతిః ॥౪౭॥

కూర్మాన్ । శఙ్ఖః । అచృలాభిః । కపిశ్శలాన్ । సామ । కుష్ఠికాభిః । జవమ్ । జహ్వాభిః ।
అగదమ్ । జానుభ్యామితిజాను-భ్యామ్ । వీర్యమ్ । కుహాభ్యామ్ । భయమ్ । ప్రచాలాభ్యా
మితిప్ర-చాలాభ్యామ్ । గుహా । ఉపపక్షాభ్యామిత్త్యుప-పక్షాభ్యామ్ । అశ్వినో । అగ్గంసాభ్యామ్
అదీతిమ్ । శీర్షా । నిర్ముతిమితినిః-ముతిమ్ । నిర్మల్యకేనేతినిః-జ్ఞాల్యకేన । శీర్షా ॥౪౮॥

॥ కూర్మాన్తయోవిగ్గంశతిః ॥౪౯॥

॥ పూర్వశ్చతుర్విగోశతిః ॥ ౧౭౧ ॥

ఓంః । గ్రీవాభిః । నిర్ముతిమితిని-ముతిమ్ । అశ్రుభిరిత్యశ్రు-భిః । ఇష్టమ్ । స్వప్నీ-
మ-అపసా । వహీనః । భూప్రస్థః । పురలఘివి-ధరాః । స్వప్నః । అభోరాత్రయారిత్యభా-
రాత్రయోః । ద్వితీయః । అర్థమాసానామిత్వర్థ-మాసాసామ్ । తృతీయః । మాసామ్ ।
చతుర్థః । ఋతూనామ్ । పంచమః । సంవత్సరస్యేతీనమ్-వత్సరస్య । పృథ్వి ॥ ౧౭౦ ॥

॥ ఓజోవిగోశతిః ॥ ౧౭౧ ॥

అనన్తమిత్యా-నన్తమ్ । నన్తమనా । కామమ్ । ప్రత్యాసాభ్యామితీప్రతి-అసాభ్యామ్
ధయమ్ । శిశీమభ్యామితీశిశీమ-భ్యామ్ । ప్రశిషమితీప్ర-శిషమ్ । ప్రశాసాభ్యామితీప్ర-
శాసాభ్యామ్ । సూర్యాచన్తమసావితీసూర్యా-చన్తమసా । వృక్కాభ్యామ్ । క్షామశబ్దావితీ
క్షామ-శబ్దా । మతస్సాభ్యామ్ । వ్యస్థిమితివి-ఉస్థిమ్ । రూపేణ । నిఘ్రుక్తిమితిని-
ఘ్రుక్తిమ్ । అరూపేణ ॥ ౧౭౦ ॥ అనన్తగోషోదశ ॥ ౧౭౧ ॥

అపాః । మోగంసేన । రాత్రీమ్ । వీవసా । అపః । యూపేణ । పుతమ్ । రసేన ।
శ్యామ్ । వసయా । దూషికాభిః । హోదునీమ్ । అశ్రుభిరిత్యశ్రు-భిః । పృష్ఠమ్ । దివమ్ ।
రూపేణ । నక్షత్రాణి । ప్రతీరూపేణేతిప్రతి-రూపేణ । పృథివీమ్ । చర్మణా । ఛవీమ్ । ఛవ్యా ।
ఉపాశృతాయేత్వప-లశృతాయ । స్వాహా । అలబ్ధాయేత్యా-లబ్ధాయ । స్వాహా । హుతాయ ।
స్వాహా ॥ ౧౭౧ ॥ అపారప్తావిగోశతిః ॥ ౧౭౧ ॥

అగ్నేః । పక్షతిః । సరస్వత్యై । నిపక్షతిరితిని-పక్షతిః । సోమస్య । తృతీయా । అపామ్ ।
చతుర్థీ । ఓషధీనామ్ । పంచమీ । సంవత్సరస్యేతీనమ్-వత్సరస్య । షష్ఠీ । మరుతోమ్ ।
సప్తమీ । బృహస్పతేః । అష్టమీ । మిత్రస్య । నవమీ । వరుణస్య । దశమీ । ఇంద్రస్య ।

[illegible]

భావనా : పుష్కర : సమస్య : నిష్కలకల-పుష్కర : పుష్కరము : కృష్ణ :
 పుష్కరాది : పుష్కర : పుష్కర : పుష్కర : పుష్కర : పుష్కర : పుష్కర : పుష్కర : పుష్కర :
 పుష్కర : పుష్కర : పుష్కర : పుష్కర : పుష్కర : పుష్కర : పుష్కర : పుష్కర : పుష్కర :
 పుష్కర : పుష్కర : పుష్కర : పుష్కర : పుష్కర : పుష్కర : పుష్కర : పుష్కర : పుష్కర :

॥ वायुपुत्रोऽयम् ॥ ३३ ॥

[illegible]

క్రమైః । అతీతీ । అక్రమీర్ । వాచీ । విశ్వైః । దేవైః । యజ్ఞియైః । సంవిదానుశీ
 పమీ-విదాను ॥ సః । నైః । నయ । ముక్తరస్యేతసు-క్తుతస్య । లోకమ్ । తస్య । తే । ప్రయమీ
 సుధయేతస్య-ధయో । మదేమ ॥ ౧౬౬ ॥ క్రమైర్నష్టైర్నత ॥ ౨౪ ॥

దౌష్ట్యే శతే స్వస్థమే స్వస్థివీ సదస్థమితీ సద-స్థమ్ । అత్మా అస్తరిక్షమ్ సమముద్రా
యోగః । సూర్యో శతే చక్షుః వాతః । ప్రాణః పితృ-అనుః చంద్రమో శ్రోత్రే చ మాసో
దృ । అర్ధమాసాః పక్షర్థ-మాసాః । చ । పర్యాణీ । ఋతవః । అర్ధాని । సంవత్సరః పక్షి-
క్షుర్ధరా । మహిమా ॥౧౩॥ ద్యౌపభ్యువిగ్ంతతి ॥౨౫॥

అగ్నిః । పశుః । అసీత్ । తేన । అయజన్త । సా । ఏతమ్ । లోకమ్ । అలయన్త ।
 యన్మిన్నే । అగ్నిః । సా । తే । లోకః । తమ్ । జేష్ఠస్థి । అథ । అవేదీ । జిహ్వా । భాయా ।
 పశుః । అసీత్ । తేన । అయజన్త । సా । ఏతమ్ । లోకమ్ । అలయన్త । యన్మిన్నే । భాయా ।
 సా । తే । లోకః । తస్మాత్ । త్వా । అస్తా । ఏప్యామి । యది । న । అప్రతిఘ్నసిత్వప-శిప్రాసి ।
 అదిత్య । పశుః । అసీత్ । తేన । అయజన్త । సా । ఏతమ్ । లోకమ్ । అలయన్త । యన్మిన్నే ।
 అదిత్య । సా । తే । లోకః । తమ్ । జేష్ఠస్థి । యది । అప్రతిఘ్నసిత్వప-శిప్రాసి ॥౧౫॥

॥ యన్మిన్నేన్మిన్ ॥౧౬॥

యోవాఅయథాదేవతంతామగ్నజ్యోత్స్వరిత్తింయథాదైవయోదైయరాకాతా ద్యాన్తే
 అగ్నేమయగ్నవృషిప్రజాపతిస్సోసాన్మగ్నాన్వాజంకూర్వాన్యోక్షంమిత్రాపరుణావిష్టవృషాన్త
 ఓజానన్తమహర్గర్భానాపన్తాన్త్రైవైర్వ్యస్తేఽగ్నిపశురాసిర్భద్రదీగ్ంకతి ॥౧౭॥

యోవాఏవాహంతిమథవస్తుభిభీరప్రరుధ్యన్తమృచ్ఛాపజ్ఞాతకే ॥౧౮॥

॥ యోవాఅయథాదేవతంయద్యపశిప్రాసి ॥

॥ హరిఃఓమ్ ॥

॥ తభుత్ ॥

॥ శ్రీకృష్ణార్జుణమస్తు ॥

॥ తైత్తిరీయసగ్ంహితాపదపారేపజ్ఞామకాథే నవమప్రశ్నః కాణ్డశ్చసమాప్తః ॥